

คำถาม-คำตอบ

กรณีพบธนบัตรพอลิเมอร์ชนิดราคา 20 บาท มีลักษณะบกพร่อง

คำถาม	คำตอบ
ทำไม ธปท. ถึงออกมาสื่อสารเรื่องธนบัตรที่มีข้อบกพร่องในครั้งนี้	ธปท. ตรวจพบธนบัตรบกพร่องจำนวนหนึ่ง จากการว่าจ้างบริษัท De La Rue พิมพ์ธนบัตรพอลิเมอร์ในล็อตแรกนี้ จึงเห็นควรชี้แจงให้ประชาชนทราบ เพื่อให้ประชาชนที่พบเห็นธนบัตรดังกล่าว มั่นใจว่าธนบัตรยังสามารถใช้ชำระหนี้ได้ตามกฎหมาย
ทำไม ธปท. ถึงไม่ผลิตธนบัตรพอลิเมอร์ชนิดราคา 20 บาทเอง ทำไมถึงต้องจ้างพิมพ์	- ธปท. ต้องการพัฒนามาตรฐานการผลิตธนบัตรของไทยและปรับปรุงเทคโนโลยีให้ทันสมัย การจ้างพิมพ์เพื่อให้เรียนรู้เทคโนโลยีและเตรียมความพร้อมสำหรับการพิมพ์เอง - ปัจจุบัน ธปท. ผลิตธนบัตรพอลิเมอร์ได้เองและทยอยออกใช้แล้ว และไม่มีแผนที่จะจ้างบริษัทภายนอกพิมพ์ธนบัตรพอลิเมอร์อีก
ธปท. คาดการณ์จำนวนธนบัตรพอลิเมอร์ชนิดราคา 20 บาท ที่มีข้อบกพร่องนี้ มีมากน้อยเพียงใด	-ธปท. พบธนบัตรบกพร่องดังกล่าวประมาณ 30 ฉบับ ซึ่งส่วนใหญ่พบใน social media และอยู่ที่ ธปท. จำนวนหนึ่ง อย่างไรก็ดี ธปท. และ DLR อยู่ระหว่างการเร่งตรวจสอบสาเหตุในรายละเอียด เพื่อประเมินจำนวนธนบัตรบกพร่องที่หมุนเวียนในระบบต่อไป
ธปท. ทราบเรื่องเมื่อไหร่ ทำไมถึงเพิ่งมาแจ้งเตือนนี้	- ธปท. พบข่าวธนบัตรพอลิเมอร์ที่มีเลขหมายไทยไม่ตรงกับเลขหมายอารบิกครั้งแรกช่วงปลายเดือน ส.ค. 65 เมื่อพบและยืนยันความผิดพลาดดังกล่าวแล้ว ธปท. ได้ระงับการจ่ายธนบัตรที่ยังคงเหลืออยู่ทันที พร้อมทั้งแจ้งผู้ผลิตเพื่อตรวจสอบและประเมินจำนวนธนบัตรที่มีข้อบกพร่องในล็อตดังกล่าว - ในช่วงกลางเดือน ก.ย. 65 ผู้ผลิตได้ชี้แจงความผิดพลาดจากการผลิตเบื้องต้น จึงได้สื่อสารให้สาธารณชนทราบ
ธปท. เคยจ้างพิมพ์ธนบัตรชนิดราคาอื่นอีกหรือไม่	ธปท. เคยจ้างพิมพ์ธนบัตร ดังนี้ 1) ธนบัตรที่ระลึกฯ ชนิดราคา 50 บาท และ 500 บาท ปี 2539 2) ธนบัตรพอลิเมอร์ชนิดราคา 50 บาท แบบ 15 ปี 2540 ในช่วงเริ่มต้นการผลิต 3) ธนบัตรชนิดราคา 500 บาท ในปี 2560 เพื่อทดสอบแผนรองรับในกรณีที่เกิดเหตุการณ์ทำให้ ธปท. ไม่สามารถพิมพ์ธนบัตรเองได้

คำถาม-คำตอบ

กรณีพบธนบัตรพอลิเมอร์ชนิดราคา 20 บาท มีลักษณะบกพร่อง

คำถาม	คำตอบ
ธปท. จะยกเลิกการใช้ธนบัตรพอลิเมอร์หรือไม่	ปัจจุบัน ธปท. สามารถผลิตธนบัตรพอลิเมอร์ได้เองและทยอยออกใช้แล้ว และไม่มีแผนยกเลิกการใช้ธนบัตรพอลิเมอร์แต่อย่างใด
ธปท. จะเรียกเก็บคืนธนบัตรบกพร่องนี้หรือไม่	ธนบัตรบกพร่องลักษณะดังกล่าว ยังคงมีมูลค่าตามกฎหมายและสามารถใช้จ่ายในชีวิตประจำวันได้ตามปกติ รวมถึงการนำไปฝากกับธนาคารได้ทุกแห่ง เมื่อธนบัตรดังกล่าวเข้าสู่ระบบธนาคารแล้ว ธปท. จะดำเนินการนำธนบัตรเหล่านี้ออกจากระบบต่อไป
ในอนาคต ธปท. มีโอกาสที่จะว่าจ้างผู้ผลิตรายที่ผลิตผิดพลาดนี้อีกหรือไม่	ธปท. ตรวจสอบคุณสมบัติผู้รับจ้างอย่างละเอียด หากบริษัทไม่ผ่านเกณฑ์คุณสมบัติการจัดซื้อจัดจ้างก็จะไม่ได้รับการว่าจ้างอีกต่อไป
ผู้ผลิตแก้ปัญหาอย่างไร	ผู้ผลิตออกจดหมายแสดงความรับผิดชอบอย่างเป็นทางการแล้ว ขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการสืบหาสาเหตุโดยละเอียด และจะดำเนินการตามข้อสัญญาต่อไป
อะไรเป็นสาเหตุให้มีธนบัตรที่มีข้อบกพร่องหลุดออกมาหมุนเวียน และ ธปท. มีขั้นตอนการตรวจสอบธนบัตรอย่างไร ทำให้ถึงตรวจไม่พบ	ธปท. ใช้หลักการตรวจสอบตามมาตรฐานสากลเช่นเดียวกับธนาคารกลางอื่น ซึ่งโดยปกติอาจยังมีธนบัตรที่บกพร่องออกหมุนเวียนได้จำนวนหนึ่งอยู่แล้ว นอกจากนี้ หากพบความผิดพลาดเกิดขึ้นระหว่างกระบวนการผลิต ธปท. ก็จะปรับวิธีการตรวจสอบ แต่ในครั้งนี้ เนื่องจากไม่ได้รับแจ้งว่ามีความผิดพลาดเกิดขึ้น ทำให้การตรวจสอบตามปกติที่ใช้อยู่มีประสิทธิภาพลดลง
จะเกิดปัญหาขาดแคลนธนบัตรชนิดราคา 20 บาทหรือไม่	ธปท. เพียงระงับจ่ายธนบัตรพอลิเมอร์ ชนิดราคา 20 บาทล็อตที่จ้างผลิตเท่านั้น แต่ยังมีการจ่ายธนบัตรพอลิเมอร์ ที่ ธปท. ผลิตได้เองอยู่อย่างต่อเนื่อง
ธนบัตรบกพร่องนี้ใช้ในเครื่องรับเงินสดอัตโนมัติ (vending machine) ได้หรือไม่	ธนบัตรบกพร่องชนิดที่มีเลขหมายไทยไม่ตรงกับเลขหมายอารบิกนี้ สามารถใช้กับเครื่องรับเงินสดอัตโนมัติและเครื่องจักรนับคัธนบัตรได้ตามปกติ

คำถาม-คำตอบ

กรณีพบธนบัตรพอลิเมอร์ชนิดราคา 20 บาท มีลักษณะบกพร่อง

คำถาม	คำตอบ
นอกจากเลขหมายไทยไม่ตรงกับเลขหมายอารบิกแล้ว มีธนบัตรบกพร่องลักษณะอื่นอีกหรือไม่	มีรายงานว่า พบธนบัตรพอลิเมอร์ ชนิดราคา 20 บาท ที่แถบสีเทาตามแนวตั้งหายไปด้วย แต่ ธปท. ยังไม่สามารถยืนยันกรณีดังกล่าวได้ และกำลังร่วมกับ DLR เร่งตรวจสอบอยู่